

Terapia hormonalna: więcej niż tylko kontrola urodzeń (Hormonal Contraception: More than just birth control)

Czym jest terapia hormonalna? (What is hormonal therapy?)

Terapia hormonalna polega na podawaniu estrogenu i progesteronu, które normalnie produkowane są przez jajniki. Wiele osób kojarzy ją wyłącznie z antykoncepcją, jednak ma ona zdecydowanie więcej zastosowań. Ta broszura wyjaśnia, dlaczego terapia hormonalna jest stosowana i jak ona działa.

W jakich przypadkach stosujemy terapię hormonalną? (What is hormonal therapy used for?)

Terapia hormonalna jest wykorzystywana w leczeniu:

- nieregularnych miesiączek
- obfitych miesiączek
- bolesnych miesiączek
- endometriozy
- trądziku
- PCOS (zespół policystycznych jajników)
- hirsutyzmu (nadmiernego owłosienia ciała)
- PMS (zespół napięcia przedmiesiączkowego)
- niedoboru żelaza
- zaostrzeń innych chorób które występują przed lub w trakcie miesiączki: nieswoistego zapalenia jelit, zespołu jelita drażliwego, drgawek, chorób autoimmunologicznych
- bólu głowy związanego z miesiączkowaniem
- niektórych zaburzeń krzepnięcia (np. choroby von Willebranda)
- zapobieganiu niektórym typom torbieli jajnika
- łagodnych chorób piersi

Terapia hormonalna jest także związana z:

- obniżeniem ryzyka wystąpienia raka jajnika, okrężnicy i endometrium

Terapia hormonalna nie wpływa na:

- zmniejszenie płodności (szans na zajście w ciążę w przyszłości)

Jak działa terapia hormonalna? (How does hormonal therapy work?)

W terapii hormonalnej stosujemy takie same hormony jak te produkowane przez jajniki: estrogen i progesteron. Podczas cyklu menstruacyjnego ich poziom ulega fizjologicznym wahaniom. Natomiast terapia hormonalna utrzymuje je na względnie stałym poziomie i tym samym: zmniejsza dolegliwości towarzyszące miesiączce, zapobiega owulacji (uwolnieniu komórki jajowej), powoduje ścięczenie błony śluzowej macicy, zmniejsza obfitość krwawienia miesiączkowego, jak również ból podczas miesiączki i ból pojawiający się w połowie cyklu (okołoowulacyjny).

Jakie są metody terapii hormonalnej? (What are options for hormonal therapy?)

Istnieją dwie główne kategorie terapii hormonalnej: łączona (estrogenowo-progesteronowa) oraz wyłącznie progesteronowa.

Łączona (estrogen + progesteron)	Progesteronowa (wyłącznie)
<ul style="list-style-type: none"> • tabletki • plastry • pierścień dopochwowy	<ul style="list-style-type: none"> • tabletki • zastrzyki • implant podskórny (ramię) • wkładka domaciczna

Czy terapia hormonalna jest bezpieczna? (Is hormonal therapy safe?)

Terapia hormonalna może być bezpiecznie stosowana przez większość osób, które rozpoczęły już miesiączkowanie. Jest dobrze tolerowana, oferuje wiele korzyści a płodność zostaje przywrócona tuż po zaprzestaniu leczenia. W niektórych schorzeniach bezpieczeństwo stosowania wybranych hormonów może być mniejsze. Lekarz powinien ostrożnie ocenić historię choroby i wywiad rodzinny, aby wybrać najbezpieczniejszy

wariant terapeutyczny. Każda z metod terapii hormonalnej ma zalety i wady, dlatego lekarz indywidualnie dostosowuje najlepszą w danym przypadku opcję leczenia.